

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

1. SKUPINA: VII. RAZRED

ŠKOLSKA GODINA: 2017. / 2018.

SRIJEDA, 7. ožujka 2018.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1. Koja se od navedenih tvrdnji odnosi na Ilirske pokrajine?

- A. sjedište pokrajinske uprave bilo je u Zadru.
- B. sjedište pokrajinske uprave bilo je u Trstu.
- C. civilni upravitelj ilirskih pokrajina pod svojim je nadzorom imao i vojsku.
- D. Vincenzo Dandolo zbog svojih je zasluga dobio titulu „Vojvoda od Dubrovnika“.

1	
---	--

2. Kojoj je županiji 1848. godine ban Jelačić priključio Međimurje?

- A. Zagorskoj županiji
- B. Zagrebačkoj županiji
- C. Virovitičkoj županiji
- D. Varaždinskoj županiji

1	
---	--

3. Kako se naziva djelo Jean Jacques Rousseaua u kojemu je istaknuo kako je čovjek po prirodi dobar, ali ga društvo čini zlim?

- A. Društveni ugovor
- B. Emil ili o odgoju
- C. Levijatan
- D. Antimachiavelli

1	
---	--

4. Koji od navedenih odjela **nije** bio dio Banskoga vijeća 1848. godine?

- A. odjel za unutrašnje poslove
- B. odjel za hrvatsku emigraciju
- C. vojni odjel
- D. odjel za pravosuđe

1	
---	--

5. Koja se od navedenih tvrdnja odnosi na Petra Velikog?

1	
---	--

- A. utemeljio je novi glavni grad na obali Crnoga mora
- B. utemeljio je novi glavni grad na obali Baltičkoga mora
- C. poticao je nošenje brade među Rusima
- D. ukinuo je kmetstvo u Rusiji

6. Koji je jezik 1880. godine u Dalmaciji uveden kao nastavni jezik u gimnazije?

1	
---	--

- A. talijanski
- B. njemački
- C. hrvatski
- D. mađarski

7. Koja je tema hrvatske opere Porin?

1	
---	--

- A. oslobođenje Hrvata od franačke vlasti
- B. oslobođenje Hrvata od vlasti Arpadovića
- C. borba Hrvata protiv Osmanlija
- D. borba Hrvata protiv Avara

8. Što su u sporazumu iz 1703. godine dogovorili Dubrovačka Republika i Osmansko Carstvo?

1	
---	--

- A. smanjenje danka Osmanskome Carstvu na trećinu dotadašnjeg iznosa
- B. smanjenje danka Osmanskome Carstvu na polovinu dotadašnjeg iznosa
- C. povećanje plaćanja danka za još 1000 dukata godišnje
- D. potpuni prestanak plaćanja danka Osmanskome Carstvu

9. Koja je kultura bila predmet oponašanja u klasicizmu?

1	
---	--

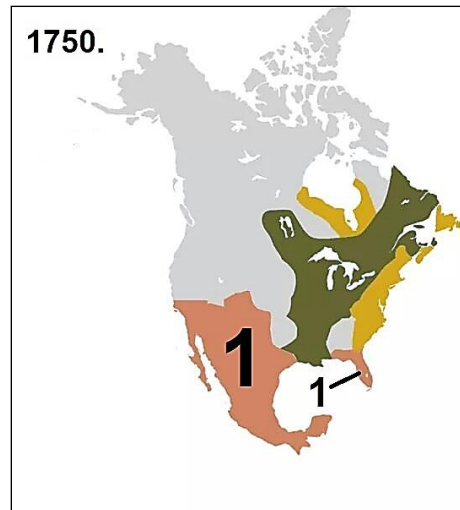
- A. germanska kultura
- B. egipatska kultura
- C. etrušćanska kultura
- D. antička kultura

10. Pozorno pogledajte prikazani povijesni zemljovid.

Koja je država posjedovala prostor označenom brojem 1 na povijesnome zemljovidu?

1	
---	--

- A. Francuska
- B. Velika Britanija
- C. Portugal
- D. Španjolska

11. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor iz 1773. godine.

Ovaj je otok, čini se, raj ovih mora, ljudi su svi čvrsti, visoki, dobro građeni, otvoreni i srdačni. (...) Zapravo, kad smo pristali na (...), osjetili smo potpuno olakšanje i sigurnost. Gomile stanovnika (...) obaju spolova kružile su oko našeg broda, donosili nam voće u velikim količinama, a poslije i svinjetinu koliko god smo željeli.

James Cook

Koji je otok opisan u povijesnom izvoru?

1	
---	--

- A. Havaji
- B. Tahiti
- C. Australija
- D. Filipini

12. Kako se naziva slika iz 19. stoljeća na kojoj su prikazani najznačajniji hrvatski preporoditelji?

- A. Muževi ilirske dobi
- B. Muževi hrvatske slave
- C. Ilirski preporoditelji
- D. Hrvatski velikani

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne sadržaje. Upišite slovo iz lijevog stupca na odgovarajuću crtu ispred broja u desnom stupcu. Tri su crte viška.

13. Svaki od navedenih naslova izdanja povežite s mjestom njegovog izlaženja.

	___ 1. Venecija
A. Put do Dalmaciji	___ 2. Subotica
B. Zora Dalmatinska	___ 3. Zagreb
C. Bosanski prijatelj	___ 4. Sarajevo
	___ 5. Split
	___ 6. Zadar

3	
---	--

14. Svaki od navedenih vojnih sukoba povežite sa posljedicom.

	___ 1. Rusija se odrekla težnji prema Osmanskome Carstvu
A. bitka kod Solferina	___ 2. poticaj za osnivanje Crvenoga Križa
B. Krimski rat	___ 3. ulazak francuske vojske u Berlin
C. bitka kod Jene	___ 4. ukidanje Mletačke Republike
	___ 5. slom mađarske pobune protiv Habsburgovaca
	___ 6. oslobođenje Grčke od osmanske vlasti

3	
---	--

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

15. Kako se naziva spjev Petra II. Petrovića Njegoša u kojemu je veličao crnogorski otpor osmanlijama?

1	
---	--

16. Koji je radioaktivni kemijski element uz radij otkrila znanstvenica Marie Skłodowska-Curie?

1	
---	--

17. Koja je županija uz Požešku i Srijemsku vraćena u sastav Banske Hrvatske za vrijeme Marije Terezije?

1	
---	--

18. Koje je godine Dubrovačka Republika i formalno ukinuta?

1	
---	--

19. Koji je gradonačelnik Splita u 19. stoljeću bio najistaknutiji predstavnik autonomaške ideje u Dalmatinskome saboru? (ime i prezime)

1	
---	--

20. Koji se muzej uz povijesni i prirodoslovni razvio iz Narodnog zemaljskog muzeja u Zagrebu?

1	
---	--

21. Koji je hrvatski književni i kazališni djelatnik pisao tekstovne predloške za opere Vatroslava Lisinskog? (ime i prezime)

1	
---	--

22. Kako se nazivala vlada petorice koja je preuzela izvršnu vlast nakon rušenja jakobinske diktature?

1	
---	--

23. Koje je more demilitarizirano završetkom Krimskoga rata?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje. Upišite redne brojeve od 1 (najstariji) do 4 (najmlađi) na praznu crtu iza slova.

24. Kronološki poredajte događaje iz povijesti Rusije.

A. _____ ruska vojska ugušila revoluciju u Mađarskoj

B. _____ bitka kod Borodina

C. _____ Francuzi protjerali Ruse iz Boke Kotorske

D. _____ sudjelovanje ruskog vladara na Bečkom kongresu

2	
---	--

25. Kronološki poredajte događaje iz razdoblja 1848./1849. na hrvatskom prostoru.

A. _____ Narodna skupština prihvatila zaključke iz Zahtijevanja naroda

B. _____ proglas bana Jelačića o ukidanju kmetstva

C. _____ ban Jelačić sa vojskom prešao Dravu

D. _____ ban Jelačić zauzeo Osijek

2	
---	--

26. Kronološki poredajte događaje iz povijesti zemalja pod vlašću Osmanlija u 19. stoljeću.

- A. _____ početak vladavine sultana Mahmuda II.
B. _____ početak grčkog oružanog ustanka protiv Osmanskoga Carstva
C. _____ početak Krimskoga rata
D. _____ početak pobune pod vodstvom Husein-bega Gradašćevića

2	
---	--

V. Zaokružite slovo ispred točnoga kronološkog slijeda navedenih događaja.

27. Koji niz određuje točan kronološki završetak vladavine navedenih vladara.

- A. francuski kralj Karlo X. → prvi njemački car Vilim → ruski car Aleksandar III. → habsburški car Franjo Josip I.
B. ruski car Aleksandar III. → francuski kralj Karlo X. → prvi njemački car Vilim → habsburški car Franjo Josip I.
C. prvi njemački car Vilim → ruski car Aleksandar III. → habsburški car Franjo Josip I. → francuski kralj Karlo X.
D. francuski kralj Karlo X. → ruski car Aleksandar III. → habsburški car Franjo Josip I. → prvi njemački car Vilim

1	
---	--

28. Koji niz određuje točan kronološki poredak događaja iz razdoblja Hrvatskog narodnog preporoda.

- A. preimenovanje Novina Horvatskih u Ilirske narodne novine → otvorena tiskara Ljudevita Gaja → osnovana Matica Ilirska → zabrana uporabe ilirskog imena i znakovlja
B. preimenovanje Novina Horvatskih u Ilirske narodne novine → otvorena tiskara Ljudevita Gaja → zabrana uporabe ilirskog imena i znakovlja → osnovana Matica Ilirska
C. preimenovanje Novina Horvatskih u Ilirske narodne novine → zabrana uporabe ilirskog imena i znakovlja → otvorena tiskara Ljudevita Gaja → osnovana Matica Ilirska
D. otvorena tiskara Ljudevita Gaja → preimenovanje Novina Horvatskih u Ilirske narodne novine → zabrana uporabe ilirskog imena i znakovlja → osnovana Matica Ilirska

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnoga izvora.

29. Pozorno pogledajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

29.1. U kojem je stoljeću nastalo prikazano djelo?

- A. u 16. stoljeću
- B. u 17. stoljeću
- C. u 18. stoljeću
- D. u 19. stoljeću

1	
---	--

29.2. Koju je društvenu skupinu zbog svoje zaostalosti kritizirao autor prikazanoga djela?

- A. slavonsko plemstvo
- B. slavonsko seljaštvo
- C. slavonsko svećenstvo
- D. slavonsku buržoaziju

1	
---	--

29.3. Što se od navedenoga odnosi na prikazano djelo?

- A. djelo je naglašavalo znanje kao pokretača svijeta
- B. djelo je naglašavalo vjeru kao pokretača svijeta
- C. djelo je hvalilo gospodarski napredak Slavonije u vrijeme osmanske vlasti
- D. djelo je naglašavalo važnost provedbi reformi koje je donio Josip II.

1	
---	--

30. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Izvor broj 1

Prvi su uspjesi dali Gaju novu smionost. Odlučio je što prije u listove uvesti novi pravopis i narječje. Pogotovo kad su ga na to nagovarali i ljudi kao Janko Drašković. U to je došlo do nepredviđenog događaja što je olakšao odluku. Dana 2. III. (...) umro je car i kralj Franjo II. i suvremenici su morali osjetiti da se svršilo jedno historijsko razdoblje, (...)

Izvor broj 2

Dvanaest dana nakon smrti Franje II., u (...) broju Danice, 14. III. Gaj je počeo objavljivati raspravu „Pravopis“ i istodobno štampao novim pravopisom pjesmu Antuna Mihanovića „Hrvatska domovina“. (...)

30.1. Na koju je odluku, prema izvoru broj 1, Janko Drašković nagovarao Ljudevita Gaja ?

- A. na uvođenje štokavštine u svoje listove
- B. na objavu *Kratke osnove hrvatsko-slavenskoga pravopisanja*
- C. na uvođenje kajkavštine u svoje listove
- D. na objavu prvog hrvatskog političkog programa

1	
---	--

30.2. Na koji se broj Danice odnosi povijesni izvor broj 2?

- A. broj 7
- B. broj 8
- C. broj 9
- D. broj 10

1	
---	--

30.3. Na koju se godinu odnose oba povijesna izvora?

- A. 1834. godinu
- B. 1835. godinu
- C. 1836. godinu
- D. 1837. godinu

1	
---	--

31. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

DEKLARACIJA

Sile koje su sklopile sporazum u Parizu, okupljene na kongresu u (...), obaviještene su o bijegu Napoleona Bonaparte i o njegovom ulasku u Francusku sa vojskom, dugujući to svom dostojanstvu i javnom dobru, donose sljedeću svečanu deklaraciju. (...)

Na taj je način došlo do prekida sporazuma kojim je postavljen na otok (...), čime je Bonaparte poništio jedinu legalnu političku vezu koja mu je bila dozvoljena, te je ponovnim dolaskom u Francusku lišen svake pravne zaštite. (...)

Iako su Sile uvjerene kako će Francuska, ujedinjena oko svog legitimnog vladara, uništiti ovaj posljednji pokušaj zločinačkog delirija, svi vladari Europe donose odluku kako će legitimnome kralju Francuske i francuskom narodu, ili bilo kojoj drugoj napadnutoj državi, pružiti svu potrebnu pomoć za uspostavu javnog reda i mira. (...)

Ova će deklaracija, upisana u dokumente trenutno okupljenog kongresa, biti javno obznanjena.

Ožujak 1815.g.

31.1. U kojem je gradu donijeta prikazana deklaracija?

- A. u Beču
- B. u Parizu
- C. u Londonu
- D. u Berlinu

1	
---	--

31.2. Koji je francuski kralj prema deklaraciji legitimni vladar Francuske?

- A. Luj XV.
- B. Luj XVI.
- C. Luj XVII.
- D. Luj XVIII.

1	
---	--

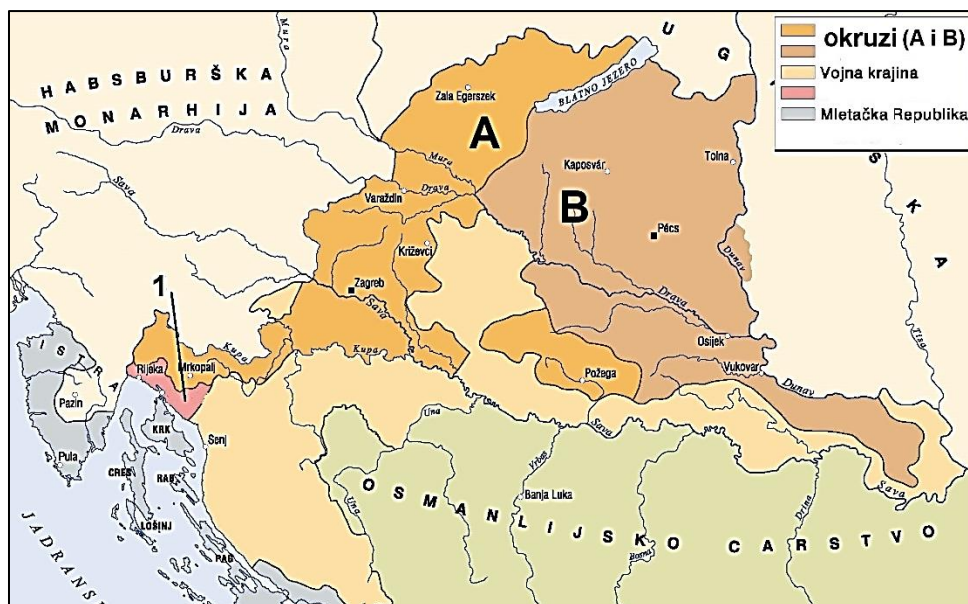
31.3. Koja je bila neposredna posljedica događaja opisanog u povijesnome izvoru?

- A. proglašenje kontinentalne blokade
- B. bitka naroda
- C. Bitka kod Waterlooa
- D. Napoleonov egzil na Elbu

1	
---	--

VII. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć povijesnih zemljovida.

32. Pozorno pogledajte prikazani povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

32.1. Za vrijeme kojega je vladara nastala prikazana teritorijalna podjela?

A. Marije Terezije

B. Josipa II.

C. Ferdinanda

D. Franje Josipa I.

1	
---	--

32.2. Koja je teritorijalna podjela ukinuta uvođenjem prikazane teritorijalne podjele?

A. županijska

B. crkvena

C. vojna

D. banovinska

1	
---	--

32.3. Kako se nazivao prostor označen brojem 1?

A. Ugarsko primorje

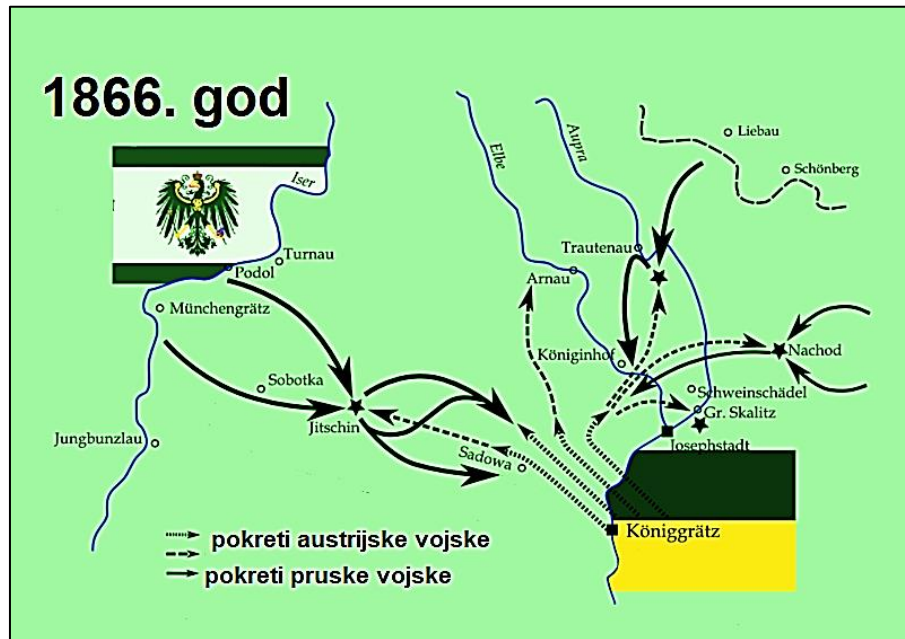
B. Riječko primorje

C. Austrijsko primorje

D. Kvarnersko primorje

1	
---	--

33. Pozorno pogledajte prikazani povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

33.1. U kojoj je današnjoj europskoj državi odigrana prikazana bitka?

- A. u Austriji
- B. u Njemačkoj
- C. u Češkoj
- D. u Poljskoj

1	
---	--

33.2. Što je od navedenoga bila neposredna posljedica prikazane bitke?

- A. osnivanje Međunarodnog udruženja Crvenoga križa
- B. Pruska je Italiji prepustila Papinsku državu
- C. Napoleon III. se uključio u rat na strani Austrije
- D. Austrija je Italiji prepustila Veneciju

1	
---	--

33.3. Koji je bio povod prikazanog sukoba između Austrije i Pruske?

- A. želja obje države za vodećom ulogom u procesu ujedinjenju njemačkih država
- B. pruska namjera da svrgne dinastiju Habsburg sa prijestolja u Austriji
- C. želja za podjelom kolonija u Africi i na Bliskom Istoku
- D. austrijska namjera da obnovi Sveto Rimsko Carstvo Njemačkoga Naroda

1	
---	--